

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวคิดนครนิเวศกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่
อย่างยั่งยืน

ชื่อผู้เขียน นายอุดร วงษ์ทับทิม

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ : อ.ดร.ศิริชัย นฤมิตรราชการ ประธาน
ผศ.อัมรินทร์ ปรานานนท์ กรรมการ
รศ.ดร.อนุรักษ์ บุญญาวัฒน์ กรรมการ
นางดวงจันทร์ เจริญเมือง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวคิดนครนิเวศกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) ศึกษาแนวคิดนครนิเวศกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน และ (2) เสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีแบบผสมผสานเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ โดยใช้วิธีการ 3 รูปแบบด้วยกัน คือ เทคนิควิจัยอนาคตแบบ Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) ซึ่งใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด พร้อมกับแบบเอกสารแนวความคิดการพัฒนากับปัญหาสิ่งแวดล้อม และกรณีศึกษานครนิเวศเมืองเดวิสและเมืองคูริติบา นอกจากนี้ยังใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก และการเสวนากลุ่มย่อย

พื้นที่ศึกษาครอบคลุมทั้งในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พื้นที่ชานเมือง และพื้นที่รายรอบซึ่งเป็นระเบียบของเมือง โดยให้ความสำคัญอันดับต้นกับการอนุรักษ์เมืองเก่า ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ใช้ระยะเวลาในการศึกษาดังแต่เดือนมิถุนายน 2540 ถึงเดือนธันวาคม 2541 ประชากรที่ศึกษาคือผู้อาศัยอยู่ในตัวเมืองเชียงใหม่ อันได้แก่ ข้าราชการ นักพัฒนาเอกชน ประชาชนในชุมชนแออัด ชาวไทย

ด้านการเมือง เทศบาลนครเชียงใหม่ควรให้ความสำคัญทั้งระบบอย่างเป็นทางการ และทำงานร่วมกับคณะกรรมการชุมชนเมือง คณะกรรมการเครือข่ายชุมชนเมือง และประชาคมเมืองเชียงใหม่อย่างใกล้ชิด เทศบาลนครเชียงใหม่ต้องมีแผนหลักระยะยาวที่สามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนayangยั่งยืน และการพัฒนาอย่างองค์รวม ซึ่งมีการผสมผสานการพัฒนาเศรษฐกิจเข้ากับการพัฒนาสังคมและการพัฒนาด้านนิเวศ รวมทั้งมีการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ

ด้านเศรษฐกิจ ภาครัฐและภาคเอกชนที่ดำเนินโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานหรือโครงการพัฒนาใด ๆ ควรประสานแผนปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาการซ้ำซ้อนและลดงบประมาณ ประชากรในชุมชนควรก่อตั้งสหกรณ์ชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ สนับสนุนการพัฒนาที่มุ่งให้เมืองกับชนบทเจริญเติบโตไปด้วยกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันควรนำเอามูลค่าเต็มจำนวน ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนเต็มจำนวนจากความเชื่อมโยงโทรคมนาคม และความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมมาคิดคำนวณด้วย ประชาชนต้องเข้าถึงทรัพยากรและมีส่วนร่วมในการคุ้มครองดูแลทรัพยากรซึ่งเป็นสินทรัพย์เสรี ไม่ให้ถูกภาครัฐหรือภาคเอกชนใช้อย่างละโมภ จนเป็นการทำลายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยไม่ต้องแบกรับผิดชอบใด ๆ

ด้านสังคม ควรคำนึงถึงคนรุ่นอนาคต มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด มีบริการด้านสาธารณสุขที่ดี ยกกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น ขณะเดียวกันยังคงธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ จริยธรรม ประเพณี ความเชื่อ ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม ต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนayangยั่งยืน คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ พลวัตของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้คุณค่าด้านวัฒนธรรมชุมชน ในกระบวนการพัฒนาและจัดการสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสำคัญอันดับต้นกับความยั่งยืนของระบบนิเวศ ขณะเดียวกันควรจัดระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ ให้บริการแก่ประชาชนทั้งในเขตตัวเมืองและชานเมืองรอบนอก มีมาตรการควบคุมการจอดรถยนต์บนท้องถนน และรณรงค์ส่งเสริมให้มีการเดินและใช้จักรยานในเมืองเก่า พร้อมทั้งควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคม รณรงค์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม ร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองเชียงใหม่และการมีมาตรการคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากเช่นกัน

Independent Study Title	The Concept of an Ecological City and the Sustainable Environmental Management of Chiang Mai.		
Author	Mr. Udom Wongtubtim		
M.A.	Man and Environment Management.		
Examining Committee :	Dr. Sirichai Narumitarakakarn	Chairman	
	Asst. Prof. Usdanka Porananont	Member	
	Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat	Member	
	Mrs. Doungchan Charoenmuang	Member	

Abstract

The study "The Concept of an Ecological City and the Sustainable Environmental Management of Chiang Mai" had two objectives : (1) to study the concept of ecological city and sustainable environmental management of Chiang Mai; and (2) to present guidelines of the sustainable environmental management of Chiang Mai.

This study was a multiple qualitative research, which integrated 3 data collection methods, i.e. the technique of Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) to obtain information required, by using the techniques of in - depth interview with an open - ended interview form, which concluded contextual framework of development and environmental problems, and also case study of ecological cities - Davis and Curitiba. According to those methods, rounded - table seminar and focus group discussion were conducted.

Study area covered urban, where has been in the Chiang Mai municipality , suburban and corridor of the city, giving priority to historical and cultural heritages. The

length of the study had started from June 1997 till December 1998. Population of this study consisted of people who lived in the city, such as government officers, NGOs, slum dwellers, hill - tribes, foreigners, buddhist monks, etc,. Groups of samples are classified into 7 groups : (1) scholars in the field of urban development planners; (2) urban planners, architectures and landscape architecture; (3) policy makers and decision makers in urban management and environmental management; (4) businessmen; (5) NGOs; (6) Buddhist monks, Christian Fathers and Muslim leaders; and (7) people in various careers.

This study had integrated a holistic approach to cover 3 dimensions : (1) the guideline of an ecological development and the sustainable environmental management of Chiang Mai under the concept of an ecological city; (2) economic development of Chiang Mai and its problems in any period of time, which were classified in chronological orders by the National Economic and Social Development Plans; and (3) social and community development plans, especially the Chiang Mai Civil Society, which giving priority to local wisdom and local culture.

Collected data were subsequently classified, categorized, analysed, synthesized and synchronized on the basis of conceptual framework, which covered a concept of sustainable development, an ecological city and their applicability under the paradigm of Chiang Mai and Thailand. According to those concepts, the Agenda 21, the New Constitution (1997) and the National Economic and Social Development Plans vol. 8 (1997 - 2001), were considered as part of the frame conditions

The study showed that, the sustainable environmental management of Chiang Mai as an ecological city, were upon the cooperation of its people and a pluralistic development approach. Inter agency cooperation were found necessary between the Chiang Mai Municipality, the Provincial Hall Office and Chiang Mai Administration Organization as the government sector, Chiang Mai Chamber of Commerce, Chiang Mai Industry Council, etc,. as business sector and local interested groups, urban communities networks, stakeholders, temple layman groups, woman groups, natural conservation groups, and various professional groups etc,. as people sector.

Accordingly, urban people, interested groups, stakeholders and partnerships, especially, urban people who has long promoted community based development as a means towards a good social network, should play a significant role in good governance, through people's participation and direct democracy or horizontal administration, which have not only transparency, but also accountability as well. In practice, people from all walk of life, were the motive forces in urban community development and should have a big role in strengthening its organizations, both urban communities committees and urban communities networks, in order to establish the Chiang Mai Civil Society Organization.

In political aspects, the Chiang Mai Manucipality should respect the whole system as a unit, and working closely with communities committees, urban communities networks, and the Chiang Mai Civil Society Organization. The manucipality should have a longterm master plan which is would be more practical, in accordance with the concepts of sustainable development and a holistic development approach, that would integrate economic development with social and ecological, according to fair management of local natural resources, with an emphasis on the natural carrying capacity.

In economic aspects, both public and business sectors that ran Chiang Mai infrastructure development projects, or any other development projects, should work out action plans with others, and reduce any overlapping problems. Those activities would save the cost of investment. Meanwhile, in implementing the projects, we should also calculate the full value, total expenditure and the full cost of social and environmental destruction.

Community cooperatives, saving fund groups. etc., should be formed by community people, so as to enable the communities to become self-sufficient. This matter would help support equal growth among urban and rural areas as a whole. Moreover, we should allow local people to have free access to natural resources, while protecting them from any greedy public and private sectors, who have been destroying

them, causing a negative social and environment impact without taking low degree of responsibility.

In social aspects, we should look forward to the future generations, the development process should be aiming at improving the quality of life, human resources development, strict measures on drug control with law enforcement, good public health service and higher education standard. At the same time, should conserve our identity, ethics, traditions, beliefs, wisdom, and the community's way of life.

In environmental aspects, should have the vision of Chiang Mai urban development on the basis of sustainability, natural carrying capacity, and the dynamic of local wisdom and cultural value. In development process and environment management, should give priority to the sustainability of ecological system.

Furthurmore, should set up a highly efficient mass - transit system to serve people from all walks of life in urban and suburban areas. There should be strict measures to control car parking on the road and a campaign promoting the use of bicycles in the ancient city. According to this, should light up social awareness and campaigning the environmental conservation and other activities. Greening the Chiang Mai and having strict measures on environmental protection are very important..